

Sygn. akt III KZ 15/14

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **J. M.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu dniu 22 maja 2014 r.,
zażalenia skazanego **J. M.**

na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Okręgowego w S. z
dnia 29 stycznia 2014 r. o odmowie sporządzenia i przesłania uzasadnienia wyroku
Sądu Okręgowego w S. z dnia 27 stycznia 2014 r., sygn. akt ... 593/13

p o s t a n o w i ł

**uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać do
ponownego rozpoznania Prezesowi Sądu Okręgowego w S.**

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 29 stycznia 2014 r. Przewodniczący Wydziału II Karnego Sądu Okręgowego w S. z dnia 29 stycznia 2014 r. odmówił sporządzenia i przesłania uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 27 stycznia 2014 r., sygn. akt ... 593/13, wskazując, że wniosek o sporządzenie i przesłanie tego uzasadnienia został złożony jeszcze przed ogłoszeniem tegoż wyroku. W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, że zgodnie z art. 422 § 1 k.p.k. termin do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku wynosi 7 dni i biegnie od daty ogłoszenia wyroku. Stąd wniosek złożony przed rozpoczęciem tego terminu jest bezskuteczny.

Na to zarządzenie Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Okręgowego w S. zażalenie wniósł skazany stwierdzając, że art. 422 § 3 k.p.k. nie ma zastosowania w przypadku złożonego przez niego wniosku, bowiem zawarta w tym przepisie regulacja uprawnia do odmowy przyjęcia wniosku złożonego po terminie. Ponadto podniósł, że nie był pouczone o konsekwencjach złożenia wniosku przed ogłoszeniem wyroku, zaś ewentualna wadliwość jego osobistego wniosku powinna być traktowana jako brak formalny, do którego usunięcia powinien zostać wezwany.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zarządzenie Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Okręgowego w S. z dnia 29 stycznia 2014 r. musiało zostać uchylone ponieważ nie znajduje podstawy w przepisach obowiązującego Kodeksu postępowania karnego. Trafnie wnioskodawca wskazał, że art. 422 § 3 k.p.k. daje podstawę do odmowy przyjęcia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku wyłącznie wówczas, gdy wniosek ten został złożony przez osobę nieuprawnioną lub po terminie (podkr. SN). Już sama językowa wykładnia tego przepisu nie pozwala na przyjęcie, że może mieć on zastosowanie do wniosków złożonych zanim zaczął biec 7-dniowy termin określony w art. 422 § 1 k.p.k. Należy przy tym mieć na uwadze, że prawo do poznania uzasadnienia rozstrzygnięcia sądu stanowi jedną z najważniejszych gwarancji realizacji konstytucyjnego prawa do sądu określonego w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Jak podkreślał Trybunał Konstytucyjny *„uzasadnianie orzeczeń sądowych jest decydującym komponentem prawa do rzetelnego sądu jako konstytucyjnie chronionego prawa jednostki. Uzasadnienie sądowe pełni następujące funkcje: wymusza samokontrolę sądu, który musi wykazać, że orzeczenie jest materialnie i formalnie prawidłowe oraz odpowiada wymogom sprawiedliwości; dokumentuje argumenty przemawiające za przyjętym rozstrzygnięciem; jest podstawą kontroli zewnętrznej przez organy wyższych instancji; służy indywidualnej akceptacji orzeczenia; umacnia poczucie zaufania społecznego i demokratycznej kontroli nad wymiarem sprawiedliwości; wzmacnia bezpieczeństwo prawne”* (wyrok TK z dnia 16 stycznia 2006 r., SK 30/05, OTK-A 2006/1/2, Dz.U.2006/15/118). Na wagę i znaczenie uzasadnienia wyroku sądowego zwracał także uwagę Sąd Najwyższy (por. wyrok z 4 listopada 2003 r., sygn. akt V

KK 74/03). Oznacza to, że art. 422 § 3 k.p.k. w zw. z art. 422 § 1 k.p.k. ma charakter regulacji bezpośrednio określającej sposób realizacji jednego z najistotniejszych aspektów konstytucyjnego prawa do sądu, co wyklucza możliwość takiej interpretacji tych przepisów, która wbrew wykładni językowej prowadziłaby do zawężenia tego prawa.

Oczywiście określona czynność procesowa, w tym także wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku, dla swojej skuteczności musi spełniać podstawowe warunki wskazane w art. 119 k.p.k. W szczególności zawarte w takim wniosku żądanie musi określać w sposób dostateczny swój przedmiot, co może być niekiedy wątpliwe w przypadku, gdy nie zapadło jeszcze rozstrzygnięcie, które jest przedmiotem wniosku o sporządzenie uzasadnienia i jego doręczenie. Z motywów zakwestionowanego zarządzenia Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Okręgowego w S. z dnia 29 stycznia 2014 r. nie wynika wszakże, iż zachodziła jakakolwiek wątpliwość co do przedmiotu wniosku złożonego przez skazanego. Wątpliwość taką można by nadto łatwo usunąć w trybie określonym w art. 120 § 1 k.p.k. W przypadku zaś jednoznaczności wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia oraz braku podstaw do przyjęcia jego cofnięcia, z samego faktu, że złożony został przed ogłoszeniem wyroku nie można jeszcze wnosić, iż ma on charakter bezskuteczny. Argumentów przemawiających za ową bezskutecznością nie zawiera zresztą także uzasadnienie zaskarżonego zarządzenia.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak w sentencji, zaś ponownie rozpoznając wniosek J. M. o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 27 stycznia 2014 r. (sygn. akt ... 593/13), Prezes Sądu Okręgowego w S. będzie mieć na względzie fakt, że złożenie takiego wniosku jeszcze przed ogłoszeniem wyroku nie może stanowić samoistnej przesłanki do odmowy przyjęcia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia na podstawie art. 422 § 3 k.p.k.